

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemani veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 30 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1¹/₆ uri popoldne.

Štev. 176.

V Ljubljani, v četrtek 5. avgusta 1886.

Letnik XIV.

Postava v pravni državi.

Narava ne pozna prava (pravice), pač pa zakon (postavo). Ta zakon je pa tak, da močnejši slabejega zatira. Ako ta zakon dalje časa traja, in ako še drugi poleg zmagovalca in zmaganega po tem vravnajo svoje odnose, potem postane tako vstavljena volja močnejšega pravo.

Dokler pa moč posameznega ali njegovih pristašev vzdržuje družbo, dokler sama sila podpira postavo, dotlej se taka družba ne more uvrstiti pravnim državam.

Še le ko se loči pojem prava od pojma moči in je njemu (pravu) podlaga obče mnenje in priznanje ljudstva, potem nastane še le pravna država.

Človeku je že prirojeno, da brani svoje pravice (obseg svojega prava) z lastno močjo; samosvoja pomoč je naravni zakon, ki se umakne le moralni sili. Državljan, ki se tvega svojega najožjega prava do samobrana, in to pravo izroči državi, dá od sebe najdražjo stvar in sme tudi zahtevati, da država varuje njegovo pravo. Zakon pravne države je postavljen na podlagi odpovedanja, najbolj naravnih in najbolj opravičenih čustev.

Silo imenitna stvar je toraj, da se ti držé postave, katerim je izročeno varovati ta zaklad: to so oblasti in sodnije.

Gorjača in revolver sta mirna, dokler država izvršuje svojo dolžnost. Po večem mora to orodje še počivati, kedar država v posameznih slučajih prelomi svojo dolžnost, da bi pa v obče in sploh zanemarjala dolžnost, ni lahko misliti.

Pa tudi nasledki, ako v posameznih slučajih prestopa svojo dolžnost, morejo biti osodepolni. Ako se posamezni oškodovanec v svojih pravicah sili zoperstavlja, sicer ne opravi mnogo a moralni učinek je toliko večí, dasiravno ga na površji ni videti. Zlo djanje more voditi le zlo djanje, in kakor skušnja potrjuje morejo posamezni slučaji podkopati podlago, na kateri stoji poslopje.

V redarski ali prisilni državi je pojem postave bistveno drugačen, kakor v pravni državi, to se že dá sklepati po viru, iz katerega izpeljuje vsakdo svojo moč. Ker se postava naslanja samo na moč, kjer ni moralne podlage, tam si oblastniki ne bodo dolgo premišljevali postaviti na stran postaviti in samooblastno ravnati; posamezno primernost bodo stavili nad postavo, t. j. postavijo bodo po svoje obračali. Pustite za danes postavu, rekel je Špartanec nekda, ko je mnogo vojakov domu pribegnulo, in bi imeli po postavi umreti, naj gré za danes spat, a jutri naj pa le vstane stroga kakor je. V pravni državi pa je postava obče dobra in vsem sveta, sodnije pa nad tem čuvajo. Tukaj ne gré, da bi se postava prestopila, češ, tako zahteva koristolovje. Ako pa sodnije postavu prelomijo, je pa nezvestoba in se nima zgoditi. Kjer se država absolutno vlada, tam ni pravega zaupanja, vsak gleda le na to, da spolni voljo tem, ki postavu izvršujejo. Kjer pa je pravna država, tam pa vlada zaupanje, ki se skazuje stvari — pravici. Ako se pa postava na stran pusti, sicer tudi iz dobrega namena, zlorabi se zaupanje in je toraj dejanje, ktero se ima zavreči. A vendar se to zgodí večkrat. Kaj je vzrok, da dostikrat najviši uradi, kjer so nameščeni možje čistega značaja, zabredejo v to napako?

Vzrok je v značaji narodov, iz katerega so vzeti uradniki, nekaj pa tudi v zgodovinskem razvoji dotične države, ki vpliva na vzorščbo značaja.

Lahko se reče, nahajajo se pravna ljudstva in ljudstva po oportuniteti: krepka ljudstva, katerim je previdnost božja ukazala odlično mesto v zgodovini človeškega razvoja.

Tako pravno ljudstvo so bili n. pr. Rimci, tako pravno ljudstvo so Angleži, ki postavljajo strogo pravo nad vse drugo. Pri pravnem ljudstvu preobladajo lastnosti značaja nad vtise.

Taka ljudstva imajo moč v sebi, da tvorijo države; le vnanja premoč jih more vkrotiti. Ljudstva po oportuniteti odmirajo sama po sebi.

Ako pa ljudski značaj tukaj ne odločuje, kar je mogoče tam, kjer je prebivalstvo namešano, potem pa odločuje zgodovinski razvoj. Tudi v absolutnih državah se včasih pravo spoštuje, pa le takrat, ako ima tisti, ki ima oblast v rokah, tudi resno voljo, da se postava spolnuje. Ako pa popušča tista moč, iz ktere izvira država, zanemarija se postava in tisti, ki bi jo imeli izvrševati, postavijo na nje mesto svojo lastno voljo.

To se navadno zgodi v tistih državah, ki so nastopile vstavno vlado ali ktere je duh časa prisilil k parlamentarni vladi, pa vendar prebivalstvo za to še ni bilo zrelo.

Samovladar se je odpovedal pravici postave sklepati, na njegovo mesto ne stopi ljudstvo in njega velemožno obče mnenje, marveč skupine zaradi koristi, stranke. Gospodujoča stranka ne spoštuje postav, ktere je izdala premagana stranka, in tako se navadijo tudi izvrševalne oblasti, zanemarjati postave, ktere se jim ne vidijo več pripravne, akoravno jih kar naravnost ne prelomijo, vendar jih tako razlagajo in zavijajo, da ob veljavo pridejo. Tako pa se navadi prebivalstvo, da pravo zanemarija in počasi se podkopuje podlaga državnemu poslopu.

Ako državni organi pravo rušijo, prebivalstvo, ako je rahločutno, zgubi moralno stališče; ako je trdo in nekretno, postane pa uporno.

To so splošna načela, po katerih se daje gibanje narodov presojevati v preteklosti, pa tudi v sedanjosti. („Volksgericht“.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Notranje dežele.

Liberalcem so se konečno vendar tudi oči odprle, da so spredili, da gré v *Avstriji z narodnim gospodarstvom navzdol*. Dolgo dolgo tega nikakor niso bili pri volji priznati, kajti podlaga temu propadu bila je njihovega uma dete. Sedaj pa, ko je osrednja komisija za statistiko izdala svoje podatke, sedaj se ne dá več tajiti in priznavati so jeli. Reči moramo, da gremo grozno hitro navzdol, kjer se nam mora konečno kmetijstvo popolnoma razbiti, če ne bo kmalo pomoči. Naši hipotekarni dolgovi so se v teku šestnajstih let pomnožili od 2048.4 milijonov goldinarjev na 3200.7 milijonov, toraj za celih 1152.3 milijonov goldinarjev. Svota ta je že sama na sebi tako grozovita, da se mora navaden človek vprašati, od kod je sploh še mogoče denar dobivati za obresti, ki jih ta požrešni moloh požre? 3200 milijonov gld. hipotekarnega dolga! Kogar pri tej svoti ne pretresa mrz in mu ne prihaja zopet vroče, mora prav hladne krvi biti. Recimo le, da je ves ta denar povprečno naložen po 6% in takoj se nam pokaže 192 milijonov gld., ktere morajo naši posestniki

leto na leto za obresti plačevati. Ta denar je toraj za nje popolnoma proč vržen! Za vse to naj se pa posestniki edino le liberalcem zahvalijo, ki so jim svoje dni take postave delali, ki so tak propad kmetijstva na vse možne načine pospeševali. Da je ta dolg v resnici dete liberalnega gospodarstva, dokaz je tudi to, ker ga je prav po onih krajih največ, kjer so imeli liberalci do sedaj vedno prvo in veliko besedo, na Českem, v Moravi, Šleziji in pa v Dolenji Avstriji.

„Aut allem Wipfeln ist Ruh!“ bere se v nemškem klasiku. Tudi v politiki nastala je taka tihota, kajti še celó levičarji so se naveličali svoje navadne burke po volilnih shodih uganjati. Edino madjari so to politično spanje oziroma tihoto nekoliko motili s svojim ljudskim shodom v Budapeštanskem mestnem logu. To tišino sedaj *nemško-narodna opozicija* skuša kolikor moč za sé porabiti. Namigujejo si po časnikih, dajo in šepetajo si dobre svete na ušesa; tudi o nekem klinu se čuje tu pa tam beseda, ktereje misli opozicija še to jesen zabiti med vlado in sedanjo večino državnega zbora, s čemur misli to politično jednoto razgnati na dvoje. Da, tako se jim je že jeza do svojih sobratov, do nemško-avstrijskega kluba ohladila, da pravijo, če ne pojde drugače se tudi njihove pomoči ne bodo sramovali, samo da sedanjo večino strmoglavijo. Da se pa to doseže, mislijo vso dosedanje taktiko spremeniti in bo glavna praksa v jeseni pri obravnavi avstro-ogerske pogodbe. Gledé tega bi pač ne bilo odveč, ko bi tudi sedanja desnica že sedaj nekoliko misliti jela, kako bo razpostavila svoje moči, da ji levičarji ne bodo v škodo zahajali. Pa tudi vlada mora si že sedaj natanko določiti pot, po kateri misli hoditi, da je ne bodo levičarji v kako zadrego spravili, kajti vseh muh so polni!

Ključavničarji iz vseh pokrajin avstrijske države napravili so dné 2. avgusta v *Gradcu kongres*. Na tistem so sklenili resolucijo, ktera je v prvi vrsti proti stavbarskim podjetnikom obrnjena. Posebno se pa njihov srd obrača proti vsem tistim glavnim podjetnikom in stavbarjem, kateri dela izvršujejo, za ktera niti spričevala sposobnosti nimajo. Zbrani ključavničarji želé, da naj se v bodoče dela posamičnih vrst tudi posamič razpišejo in oddajo. Dalje se v resoluciji obračajo tudi proti drugim obrtnikom, češ, da škodujejo ključavničarski obrti s tem, da se vanjo vtikajo dostikrat ondi, kjer bi se nikakor ne smeli in da prodajajo tovarniške izdelke, s kterimi ključavničarji nikakor ne morejo tekmovali. Za to želé, da naj se § 37 obrtnega reda tako spremeni, da se sme s kako obrtnijo le tisti pečati, ki ima za to spričevalo sposobnosti. Nakopičevanje po več obrti v ene roke naj se pa takoj odpravi. Dalje so predlagali ustanovo centralnega društva avstrijskih ključavničarjev in pa to, da bi se ključavničarski učenci nič več ne smeli po tovarnah sprejemati v poduk, kjer se vedno le enostransko izobražijo.

Kdor duhove kliče, mora mojster biti; vgonobé ga, če jih ne zná „panati“. Tudi *Madjari* so si nekje zapomnili obrazec, kako je duhove poklicati treba; za drugi obrazec pa, s kterim se duhovi zopet „panajo“, se pa niso dosti menili in sedaj z razburjenimi duhovi ne vedó kam. Tisza je celó v Ischl kretel na cesarski dvor prašat, če morda ondi kdo vé, s čim se človek nadležnih duhov zopet odkriža, kedar njihove pomoči nič več ne potrebuje; če je kaj zvedel, še ni znano. Zvedelo se pa že bo, če prej ne, tedaj pa prav gotovo, kedar se prične državni zbor, v kterem je cela legija interpelantov. Ti za cel svet ne bodo mirovali, da bi Tisza ne vščipnili do živega z interpelacijo, kaj je v Ischlu zvedel. — V delavskih krogih madjarskih se je nekoliko na bolje začelo obračati. Skrajna opozicija in vsi tisti, ki so te dni ljudski shod sklicali, hotli so se delavcev za svoje orodje poslužiti, s kterimi bi bili potem, če treba, dalje razbijali, pa so se menda vsedli; kajti delavci so rekli, da ne gredó več za druge kostanja iz žrjavice brskati: naj ga le gré, kdor hoče. — Prav je, če so to strili iz pravega prepričanja, kajti potem se smemo tudi nadjati, da tudi anarhistom ne pojdejo na limance.

Kalnoky se je iz *Kissingena* naravnost v Ischl k cesarju podal, da mu sporoči, kar je ondi pri velikem političnem avgurju Bismarku zvedel. Z novicami, ki jih je grof Kalnoky prinesel, je bil cesar neki silno zadovoljen in je rekel: „No, sedaj pa popolnoma verujem, da se bo mir v Evropi še nadalje ohranil!“ Pripovedoval je tako moč iz cesarskega spremstva. Kaj je Kalnoky pri Bismarku izvedel, je tajnost; izvestno pa nekaj, kar se Rusije dotika. Zato se tudi menda ruskemu Giersu nič kaj ne mudi v Kissingen. Mož se sicer izgovarja, da še ne more, ker se ravno hči moži, toda ljudje, ki ga dobro poznajo, pravijo, da je to le prazen izgovor. Giers zato ne gré v Kissingen romat, ker se mu ne zdi čas ugoden. Kedar se bo pa vendar-le na pot podal, pravijo, da mu bo car naročil, da naj pri Bismarku zahteva kakega poročnika, da se na Nemškem v bodočnosti z rusko prijaznostjo ne bo tako delalo, kakor do sedaj.

Ruski kakor tudi nemški tisti pečajo se v naj-novejšem času neprestano z idejo, da med *Nemčijo* in *Rusijo* ni vse, kakor bi moralo biti. O Bismarku se celó trdi, da te slabe razmere, ki so v novejšem času med Rusi in Nemci nastale, še več časa z žalostjo opazuje. Zanimiv je navidezni vzrok tej nastali mržnji med sosedoma. Rusi trdijo namreč, da je nemška nehvaležnost nasproti Rusiji vzrok mržnji, ki je od dne do dne večja. Ta nehvaležnost ima menda svoje korenine na političnem polju. Prej ko ne, gré tu za Balkan, kjer so Rusi nekaj nameravali in kakor vse kaže, sta Bolgarija in Battenberg, ki sta sovraštvo Rusov in Nemcev porodila. Rusija je neki nameravala Bolgarijo zasesti, Battenberga pa pograti, Bismark je pa rekel: „Tudi jaz sem tukaj ter želim besede!“ — Druge nehvaležnosti bi toraj o kratkem ne vedeli najti in to tem manj, ker so Nemci sulico takoj obrnili in rekli: „Rusi so nehvaležni, kolikor jih je v koži. Le pomislite, kaj smo jim na Berolinskem kongresu vse na ljubo storili, za kar nimamo prav nobene zahvale! Že to, da se je kongres sploh sklical, zgodilo se je po ruski želji; kar je potem Rusija ondi predlogov rusila, vse je Nemčija prav toplo podpirala in to ima pa sedaj za zahvalo.“ Resnica je, da se Rus in Nemec nič več kaj prida ne moreta, in se posebno na ruski strani prilika išče, da bi se kaka meja dobila v kateri bi rastla trta, iz ktere bi se danes ali jutri nemško-turška vojska zvila.

Kaj bodo počeli *Irci* čez zimo? Pri peči sedeli in grelji se — to je že nekaj, toda samo tega ne bodo delali, ker bi jim nič ne neslo. Irci bodo zimске mesece, ki so tudi ondi silno dolgočasni, porabili za priprave irskih postav, če se bo namreč irski vladi to po mirnem potu dovolilo. Če pa ne, potem pa irska narodna liga tudi vé, kaj jo čaka. Prvi minister sicer namerava pred vsem drugim irskega vprašanja lotiti se, ktereга misli, kakor je mož sam rekel, korenito in velikodušno rešiti. Poleg tega se bode tudi v parlamentu vse zasedanje edino le z irskimi zadevami pečali. V to se bode tudi vsa gospodarska od namestnega kralja počenši, pa do poslednjega uradnega sluga, v osebi spremenila; prišli bodo za politične uradnike tje kaj močje, ki so irskemu narodu prijazni in pravični. Ta vlada si bo prizadevala, angleško-irsko unijo vtrditi in kar se dá podkrepiti. Če bo lord Salisbury res dognal, kar tu vse obeta, si bo takoj pridobil zaupanje in sočutje po celi Evropi, kakor tudi na zelenem otoku irskem. V enem oziru bo pa to še več vredno, ker Salisbury svojega irskega programa dosedaj ni še na javno obešal, da bi ga vsakdo videl, kakor se je to na drugi strani godilo. Toda tudi tu ni treba pred večerom dneva hvaliti. Še le potem, ko bomo videli, kaj bo mož vse storil, in dosegel, naj bode tudi zaslužil hvalo ali grajo.

Pretekli dni, kakor znano, bilo je na *Hollandskem* nekaj vrišča, o katerem se na prvi hip ni vedelo kam ž njim. Sedaj se je pokazalo, koliko praznega vrišča da ljudje za jedno ribo napravijo. V Amsterdamu so imeli do sedaj vsako leto navado, da so nad nekim kanalom potegnili vrv, na kateri je bila privezana živa jegulja. Delavci so se potem v čolnih memo vozili in vsak je skušal z nožem ribo na glavo zadeti. Da je to surova igra, nam bo vsak pritrdil in zaradi tega jo je ondašnji magistrat letos tudi prepovedal. S tem je pa vse delavce razburil, kakor bi bil vstrelil med nje. Takoj jeli so delavci skupaj vreti in prej nego bi si bil človek mislil, je bila revolucija gotova, ktera je žalibog tudi 25 žrtev človeškega življenja zahtevala. Stvar je pozora vredna, ker nam kaže strogo organizacijo ondašnjih delavcev. Vlada si bo ta slučaj izvestno dobro zapomnila in bo za slučaj, če bi danes ali jutri v resnici kaj revoluciji podobnega zavriščalo, že sedaj svoje korake na to obrnila, da je ne bodo prehiteli. Če tega ne stori, potem tudi zasluži, da jo delavci poženo, kedar se bodo tudi ondi dvignili za — no, za kar že bo. Vzrok za revolucijo se povsod najde, ni treba ravno daleč ponj hoditi. Anarhisti si bodo pa ta poskus tudi izvestno zapomnili in se bodo skušali ž njim po možnosti okoristiti.

(Dalje.)

V. Gosp. zbor. svetnik M. Pakič poroča o prošnji občine Loški Potok za dovoljenje 4 semnjev z živino in blagom, in sicer: na sv. Blaža dan (3. februarja), 2. aprila, 7. junija in prvi ponedeljek po Malem Šmarnu v mesecu septembru. V utemeljevanji prošnje omenja se, da se tamošnje prebivalstvo bavi in živi posebno o živinoreji in gozdarstvu; ker pa je zdaj od gozda že le malo dohodkov, ima samo od živinoreje pričakovati pomoči. Živinski semnji bi pa tudi živinorejo znatno povzdignili, kar je gotovo važen moment za te kraje; na tujih živinskih semnjih pa živine ne more prodajati, ker so preveč oddaljeni. In ker bi dalje ti živinski semnji nikakor ne bili na škodo že obstoječim živinskim semnjam, zato priporoča tudi c. kr. okr. glavarstvo v Kočevji to prošnjo. Odsek, zlagajoč se s tem priporočilom, predlaga:

Slavna zbornica naj to prošnjo izvoli priporočiti. Predlog se sprejme.

VI. Gosp. zbor. svetnik Ivan Baumgartner poroča, da je društvo „der Verein der Montan-, Eisen- und Maschinen-Industriellen in Oesterreich“ predložilo vis. poslaniški zbornici naslednjo prošnjo ter se obrnilo do zbornice, naj jo podpira:

„Postavni načrt o zavarovanji obolenih delavcev je potrebna podlaga in dopolnilo zakona o zavarovanji proti nezgodam.“

K postavnemu načrtu o zavarovanji obolenih delavcev usoja si udano podpisano društvo: „Verein der Montan-, Eisen- und Maschinen-Industriellen in Oesterreich“ v naslednjem predložiti nekatere iz navadnega življenja vzete opazke ter prositi, naj bi se pri predstojajočem posvetovanji blagovolilo na nje ozirati.

K § 1.

Med naštete osebe, ktere se imajo zavarovati, naj bi se razen delavcev in prometnih uradnikov uvrstile tudi delavke.

Utemeljitev: Da se določila § 6 ne raztegnejo na delavke (družnice delavcev), ki nimajo posla pri podjetji, kar zakon ne namerava, kar se razvidi iz § 9., točka 7.

K § 6.

V točki 2. za odbitek zaslužka določen čas dveh dni je vsekako potreben, ker bi bil sicer prigléd po zdravniku (n. pr. pri raztreseno stanujočih delavcih po goratih krajih) zelo težaven, ker delavci brez prave bolezni od dela izostanejo in za to še podpore zahtevajo.

K § 9.

Pri zdanji sestavi zakona — v točki 1. „bolniški denar more se“ — ni izključen nedorazum, češ, da bi se podjetje moglo prisiliti k večjemu znesku, če zavarovanec želi in dobiva večjo dninarino kot je v tem kraju navadna.

K § 13.

Kar se tiče okrajnih bolniških blagajnic, naj bi politično oblastvo, zaslišavši zaupne moze delavcev in osebe, ktere morajo zavarovati, imelo pravico, postaviti posebna pravila. Vendar naj bi v teh pravilih bil za zdaj obseg podpor omejen na odmero po § 6., ravnotako naj se v teh pravilih visokost doneskov ne določi nad v § 6. naveden. Še le občni zbor sme imeti pravico, skleniti, da se povišajo doneski (§ 16., točka 4.)

K § 21.

V odstavku 3. naj bi se beseda „more“ nadomestila s pozitivnim določilom, po katerem se morejo goljufivi blagajniški člani od članovstva izključiti. Nasprotno pa naj bi se popolno ali delno odbitje bolniške podpore pri poškodovanjih vsled zadolženega vdeleženja pri pretepih itd. fakultativno določilo.

K § 33.

Tu bi bilo želeli bolj natančne določbe, s čemer se delavci obvežejo, plačati doneske (in sicer doneske podjetnikove, kakor tudi delavčeve, ktere slednje vloži podjetnik in jih delavcu odtegne), ob določenem obroku po pravilih na podlagi tedenskih ali mesečnih mezdnih izkazov na nje spadajoče.

Utemeljitev: Ker so doneski v blagajnico odstotnina od mezde, morejo se plačati še le po določi mezde.

K § 40.

Pri odstavku 2., vrsta 4. naj bi se zaradi večje jasnosti pred „se predlaga“ uvrstilo: „zaradi posebne nevarnosti dotičnega posla“ (glej § 41.).

K § 44.

Zamotano preračunjanje bi bilo, če bi bili delavci jednega podjetja, deloma pri prometni blagajnici, deloma pri drugih v § 10 navedenih blagajnicah zavarovani. Po odstavku 4. je možno, da delavci izstopijo iz zveze prometne bolniške blagajnice ter morajo vstopiti v kako drugo bolniško blagajnico, vsled česar bi se moglo zgoditi, da bi ob obilem prestopanju nenadoma ostala prometna bolniška blagajnica brez članov.

Zaradi jasnosti bi bilo želeli, če bi se izreklo, da je delavec samo dolžan, doneske v jedno bolniško blagajnico vplačevati; dalje, da smejo biti vsi delavci jednega podjetja samo pri jedni blagajnici zavarovani, ker bi drugače trebalo pri postavno nameravanem številu šestih različnih blagajnic (§ 10) eventualno obračunanje z vsemi blagajnicami.

Obilnejše zavarovanje na lastne stroške je delavcu na izvoljo dano.

Po prečitani predlaga gosp. poročevalec:

Slavna zbornica naj izvoli to prošnjo podpirati. Predlog se sprejme.

VII. G. zbor. tajnik poroča o pravilih naslednjih zadrug:

1. Zadruga stavbenih obrtov sodnega okraja Kamniškega.

2. Zadruga vseh obrtnikov, izimši trgovski, krčmarski in stavbeni obrt v sodnem okraju Kamniškem.

3. Zadruga krčmarjev v sodnem okraju Kamniškem.

4. Zadruga trgovcev v sodnem okraju Kamniškem.

5. Zadruga vseh obrtnikov sodnega okraja Brdškega.

6. Zadruga vseh obrtnikov sodnega okraja Metliškega.

7. O pravilih pomočniškega zbora, razsodiškega odbora in bolniške blagajnice vseh obrtnikov v sodnem okraju Metliškem.

G. Poročevalec omenja dopis c. kr. deželne vlade z dne 31. marca 1886, št. 3196 ter dodaje, da so se pri sestavljanju vseh prej omenjenih pravil rabila uslovna pravila za zadruga, ktera so bila slavni zbornici doposlana z dopisom vis. c. kr. dež. vlade z dne 9. septembra 1883, št. 6559. Odsek se je pri posvetovanji o pravilih ravnal po novih osnovnih pravilih in so toraj dotične spremembe v tem utemeljene. Odsek je moral to storiti tudi z ozirom na zakon z dne 8. marca 1885, drž. zak. št. 22, na ktereга se nova osnovna pravila v svojih spremembah posebno opirajo. Dalje se je oziralo tudi na ukaz vis. trgovinskega ministerstva z dne 14. maja 1885, št. 35.351 ex 1884, tičoč se uporabe zaradi prestopkov obrtnih predpisov prisojenih glób.

Da se zadrugam olajša sprememba pravil, je zbornica oskrbela tudi slovenski tekst novih osnovnih pravil ter jih dala natisniti.

G. poročevalec potem omenja spremembe, ktere je odsek pri posamičnih pravilih nasvetoval ter predlaga:

Slavna zbornica naj izvoli spremembe pravil górenjih zadrug potrditi ter v smislu tega poročila izreči svoje mnenje vis. c. kr. dež. vladi.

Predlog se sprejme.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Kranjski deželni šolski svet) je sklenil prositi naučno ministerstvo, da naj za Kranjsko ne poviša šolnine za srednje šole.

(Včerajnji „Slovenski Narod“) je bil zasežen zaradi dopisa „Gorskega Nihilista od Beneške meje“.

(Lov po zemljišči Ljubljanske občine) vzel je v zakup umirovljeni c. kr. zemljemerec g. J. Vesel za 300 glđ.

(Železniškega čuvaja) našli so povoženega predvčeranjem na južni železnici onstran Divače. Nihče ne vé, kateri vlak da ga je povozil in kako je revež staknil nesrečo.

(Sinočnji kurir) iz Trsta dospel je v Ljubljano tri ure prekasno. Zadržal ga je menda tovozen vlak, keremu se je os pri vozu zlomila.

(Popravek.) Gledé vzroka, ktereга navaja dopisnik iz Kamnika v št. 164. Vašega cenjenega lista, moram oporekati ter izjaviti, da ni res, da bi bil na sejo krajnega šolskega sveta pozabil. Lahko do-

kažem, da sem imel pred in med sejo krajnega šolskega sveta v šoli posel, zaradi česar sem na sejo popolnoma pozabil in se te še le spomnil, ko se je brčkone že končala. Vsled tega sem tudi svojo nenavzočnost pri seji predsedniku krajnega šolskega sveta opravičil. Dopraviši svoja opravila v šoli, vrnil sem se naravnost v svoje stanovanje, ktereга tudi tisti dan nisem več zapustil. *)

V Gradci, 1. avgusta 1886.

Valentin Burnik,
nadučitelj.

(Razpisana) je služba diurnista pri c. k. okr. glavarstvu v Kamniku z mesečno plačo 45 gl. Prosilci se morajo skazati z izbornimi spričali, da so pri katerem okrajnem glavarstvu že služili, da sta jim registratura in protokol dobro znana in pa da so popolnoma zmožni nemščine in slovenščine. Prošnje do 20. avgusta 1886.

(Sprememba somnjev.) C. kr. deželna vlada je občini Gora (polit. okraj Kočevje) dovolila, da se na prvi ponedeljek po 5. avgustu določeni somenj z živino in blagom na Gori sme predstaviti za bodočo na 5. dan avgusta vsacega leta, ali, če je ta dan nedelja ali praznik, na prihodnji delavnik; in občini Studenec (polit. okraj Krško), da se na 20. dan junija določeni somenj z živino in blagom v Rovišah sme v bodočo preložiti na 19. dan junija vsacega leta, ali, če je ta dan nedelja ali praznik, na prihodnji delavnik.

(Izvrševanje razsodb avstro-ogerskih civilnih sodnij v Rumuniji.) C. k. konzulat v Jassyi dobiva večkrat od obrtnikov iz Avstrije in tudi od njihovih odvetnikov prošnje, naj bi prevzel njih zastopstvo v civilnih prepirnih zadevah; toda po rumunskih zakonih morejo zastopstvo strank pred kralj. rumunskimi sodnijami prevzeti samo za to pravico imajoči odvetniki. Konzulatu toraj o takih prilikah ne preostaje drugega, nego da tako prošnjo ali načelno odbije ali pa da stranki naznani zastopnika izmed tamošnjih odvetnikov. To je dalo c. k. konzulatu v Jassyi povod, da je sestavilo imenik odvetnikov, kateri so razun rumunščine večji tudi nemščine in francoščine v pismu in govoru. Ti odvetniki so: G. Maeri (francoski), S. Goldenthal (nemški, francoski), P. Missir (nemški, francoski), J. Vivoschi (nemški, francoski), Xenopulo (nemški, francoski), E. Maslâm (nemški, francoski), Roju (francoski), A. Buiuciu (nemški, francoski), N. Dragici (francoski), C. Catănescu (nemški, francoski), Mircea (francoski), N. C. Aslan (nemški, francoski). Omenjeni konzulat opozarja dalje, da morajo biti pooblastila strank za tamošnje odvetnike pisana v rumunščini ter legalizovana od rumunskega poslaništva ali konzulata v Avstriji. Priporoča se na dalje še posebno, da stranke neposredno dopisujejo dotičnim odvetnikom, da ne gubijo po nepotrebnem časa. Stroški za legalizovanje listine po rumunskem glavnem konzulatu na Dunaji znašajo 2 gl. 45 kr. Večkrat se tudi stori napaka, da se prošnje za zvršbo razsodb tukajšnjih sodnij proti strankam v Rumuniji pošiljajo po c. kr. konzulatih, mesto po diplomatskem potu do kompetentnih rumunskih sodnij. Ne redko dopošiljajo se prošnje za eksekucijo naravnost, in večkrat v napačni obliki do c. k. konzulata; konzulat more storiti samo dvoje: ali jih poslati po diplomatskem posredovanju podaništvu v Bukarešt ali pa jih zaradi posebne pomanjkljivosti vrniti strankam. Potrebno je tudi, da si oni, ki želijo zvršbo razsodbe proti rumunski stranki, izvoli v Rumuniji pooblaščenca, če tudi ne izmed odvetnikov, da si more, če treba, postaviti posebnega zastopnika izmed odvetnikov, če nastanejo prepiri. Večkrat se zgodi, da rumunska sodnija dovoli zvršbo, vendar se ta ne prične, ker je stranka ne zahteva. Mnogo drugih razlogov je še za to, da si stranka postavi pooblaščenca, ozir. zastopnika pred rumunskimi sodnijami, ktere pa naštevati bi bilo preobširno.

Razne reči.

— Antisemitski „Schulverein für Deutsche“. Znani antisemit Schönerer je osnoval v Gradci akademsko krajno skupino tega imena in sedaj šteje že ta skupina vseh skupaj 48 podružnic po Štajarskem, Koroškem in Gorenje- in Dolenje-Avstrijskem. Hie Weitlof, hie Schönerer je menda sedaj bojni klic med „Schulvereincei“, nam gré

menda med dvema zlegoma izvoliti manjše; Schönerer je vsekako bolj odkritosrčen, kakor Weitlof, sicer se pa oba poganjata za „nebodigatreba“, vendar njiju imena nam kažeta namero naših političnih nasprotnikov.

— Rim hočejo prenoviti, t. j. starodavna poslopja v Rimu, priče tisočletne zgodovine hočejo odpraviti, češ, da bodo ulice poravnali in nove hiše na mesto že na pol razpadlih postavili. Zoper to novodobno barbarstvo so se vzdignili najprej tako zvani klerikalni listi, govorili so zoper to Nemci in Francozi, ki so prišli v Rim in videli, kako se odpravljajo zgodovinske stavbe, oglasil se je zoper to liberalce, bivši naučni minister Ruggiero Bonghi, in se pritoži nad prezidanjem večnega mesta. „Opinione“, ministerski list, ki se poprej ni zmenil za take pritožbe, sedaj prinaša dopis bivšega ministra Bonghija do vrednika, ter pravi med drugim, da bodo ljudje iz Rima naredili najslabejšo vas na svetu; žalostno znamenje je to, kako Italija propada; kar se tiče okusa za umetnost vsak živa prostost, da iz dobičkarije Rim kvari. Ali ste videli, tako piše, to novo ostudnost, to grdo vrsto puščobnih hiš, ki jih delajo med sv. Janezom v Lateranu in Santa Croce (sv. Križem) v Jeruzalemu, ki govori bolj ko vsaka druga naši domišljiji, dalje na prostorn od Vile Campanaro, kjer star beriljan doli visi od Neronovih vodovodov nasproti vratom Asinaria, Avrelijevim mestom, zidovom in rujavim stolpom itd. Moderna Italija hoče Rimu svetovni značaj vzeti, zato pa tako postopa, da se poslednjič liberalci sami sramujejo.

— Starokatoliki bodo imeli sinodo 5. in 9. septembra. Razgovorjali se bodo o škofu, za ktereга imajo že menda denar pripravljen. No, koga bode zadela ta — čast! Prihodnje leto pa hočejo vse starokatoliške občine imeti zbor na Dunaji, in povabiti hočejo luterance, angličane in grške razkolnike. Sraka k sraki!

— Dr. Stanislav vitez Madejski je postal redni profesor avstrijskega državlanskega prava na vseučilišču v Krakovem. Dr. Madejski je bil dosihmal v pravosodnem ministerstvu, in je v državnem zboru bil večkrat poročevalec v pravnih zadevah, on je množil misel, da se novi državljanski red kar ves vpelje v Galicijo. Večini poslanske zbornice je mnogo koristil, ko je bil poročevalec pri Wurmbandovem nasvetu, kar se tiče državnega jezika. Dr. Madejski je z dr. Dunajevskim v sorodstvu, bode stopil iz državnega zbora in bode izključljivo pri učiteljski stolici.

— Samomori se strahovito množé v nemški vojski. Meseca junija bilo je v pruskosaski-virtemberški vojni 24 samomorov. Kjer se ravna po načelu: Od ljudi se mora več terjati, kakor morajo storiti, ni čuda, da ljudje obupajo in nima življenje za nje nikake vrednosti več; naj pristopi h takemu ravnanju še brezvera, potem je samomor gotov.

— V Labrodoru, angleškem posestvu v Severni Ameriki je bila nenavadna huda in ostra zima, postala je potem lakota in pomrlo je za njo 1500 ljudi.

— Letno sporočilo židovskih arhivov za svetovno leto 5647 (1886/87) našteva židov 6,300.000. Na Evropo jih pride 5,400.000; razdele se tako: Nemško 562.000, Francosko 63.000, Avstro-Ogersko 1,644.000, (v Galiciji 688.000), Laško 40.000, Nizozemsko 82.000, Belgija 3000, Rumunija 263.000, Rusija 2,552.000, (na Poljskem 768.000), Turčija 105.000. V Aziji je nekaj čez 300.000 židov, od teh jih živi v azijski Turčiji 195.000, (v Palestini 25.000). V Afriki je židov 350.000, izmed teh jih je 200.000 v Abesiniji, 60.000 v Maroki, 55.000 v Tunizu, 250.000 se je naselilo v Ameriki. Primeroma toraj največ židov živi na Poljskem (Raso-Poljskem in Avstro-Poljskem v Galiciji, kjer so potratni Poljski gospodi denarja posojevali in pomagali kmeta dreti). Poljska zemlja je pa žela sad svoje politike, ko je odpirala zemljo vsem verskim ločinam, ki so pomagale Poljski samostalnosti grob kopati.

— Najdaljši prerov na svetu. V mestu Novi Jork so napeljali vodo v mesto, kar je stalo 70 milijonov frankov. Za sedanje prebivalstvo s to vodo ne shajajo, graditi so začeli drug vodovod. A to podjetje bode velikansko. Napeljati hočejo vodo iz jezera Croton v Novi Jork. Zato bode treba prerova pod zemljo 46 kilometrov dolgega. Po 3000 delavcev dela noč in dan. Da začnó na več krajih delati, so skopali 26 rogov. Vsak podvzetnik začne od rova delati na obe strani. Nad 100 strojev dela in prst vzdiguje. Delo bode stalo 300 milijonov in bode gotovo v dveh letih. Ta prerov bode najdaljši na svetu, dovršen pa bode v kratkem času. Prerov pri Mont Cenis je dolg 12.320 metrov, delali so ga 14 let; Gotthardov prerov je dolg 14.900, delali so ga 8 let; Arlski prerov je dolg 10.270 metrov, za tega so potrebovali manj časa, ker so že imeli mnogo skušenj in delo uči delavca.

— Korenjaški vojak. Stari general: „No jaz te že vzamem za slugo; ali prašam te, piješ in igraš?“ — Vojak: „Ne“, gospod general. — General: „Pa vendar si toliko čvrst korenjak da spiješ tudi malo žganja?“ — Vojak: „Gospod general, če je treba, tudi cel veder.“

Telegrami.

Ischl, 4. avgusta. Grof Taaffe došel je danes semkaj.

Trst, 4. avgusta. V poslednjih 24. urah zbolelo je 7 oseb za kolero, štiri so pa umrle.

Levov, 4. avgusta. Včeraj popoldne okoli 3. ure pogorelo je v Ulanovem v teku desetih minut dve sto poslopij. Več nego 400 družin ne ve, kaj bodo jedle in kje prebivale. Rešilo se ni prav nič.

Carigrad, 4. avgusta. V Carigradu je nekdo trikrat na velikega vezirja streljal, ko se je ta pripeljal pred visoko porto, zadel ga pa ni.

Carigrad, 4. avgusta. Turčija je pričela pogodbe z Otomansko banko zaradi posojila 250.000 funtov štrlingov. Kdo bo porok, se še ne ve. Toliko je pa vže menda dognano, da so v Parizu denar obljubili.

Poziv vodstvom ljudskih šol, oziroma krajnim šolskim svetom.

Visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo dovolilo je na podlagi odloka iz dne 25. junija t. l., št. 8361, v podporo šolskim vrtom na Kranjskem 300 gl., kojo svoto razdelil bode podpisani odbor vodstvom ljudskih šol, oziroma krajnim šolskim svetom, kateri v svoji prošnji dokažejo potrebo podpore, k čemur jih podpisani odbor s tem pozivlja. Dana podpora sme se porabiti edino le za zboljšanje, oziroma ustanovitev šolskega vrta, ter bode podpisani odbor v svojem času zahteval s spričali podprt izkaz o porabi prejete podpore.

Prošnje za podporo vložiti je zadnji čas do 23. avgusta t. l.

podpisanemu odboru.

Prošnjam za podporo v namen zboljšanja že obstoječega vrta, je pridjati priprost načrt vrta, risan v merilu 1:100, iz ktereга je razviden sedanj stan vrsta iz različnih kultur. Popisati je tudi način, ktereга se učitelj pri obdelovanju vrta drži.

Prošnjam za podporo v namen ustanovitve novega šolskega vrta je pa dodati dokaz, da je učitelj, ki bode vrt imel v oskrbi, zmožen praktično izvrševati šolsko vrtnarstvo.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko.

V Ljubljani, 3. avgusta 1886.

Gustav grof Thurn l. r.,
predsednik.

Gustav Pire l. r.,
tajnik.

Poslano.*)

V „Slov. Narodu“, št. 67 t. l. je v zadevah naše posojilnice proti g. Proseniku marsikaj izrečenega, kar moramo popraviti. Ni res, da bi bila po strasti in pristranosti tako zvana starikova nemčurska stranka pri tadanjšnih volitvah svoje moči napela, da bi bila ona zmagala, temveč je tako zvana mlada narodna stranka z nedostojnimi sredstvi vse sile napenjala, da je takrat zmagala.

Ta zmaga pa ni bila plodonosna, kajti novi izvoljeni gospodje so sami med seboj toliko razpora imeli, da se je uradovanje pri posojilnici na kvar vseh društvenikov zaprečilo in čisto vstavilo, kjer izvoljeni gospodje niso vedeli ne naprej, ne nazaj.

Občinstvo to videti je zahtevalo nov občni zbor, temveč, ker so se skoraj vsi člani ravnateljstva poslovanju odpovedali. Na to splošno zahtevanje izšel je poziv za nov očni zbor pri katerem so se nove volitve ravnateljstva in tudi nadzorništva vršile.

Pri teh volitvah je bil g. Prosenik z veliko večino glasov za blagajnika izvoljen, spoznavši, da samo on ima dovolj zmožnosti in vednosti, posle posojilnice z dobrim uspehom izvrševati. To je imenitni dokaz, da je dopisun „Slov. Naroda“ v št. 67 t. l. iz bele Krajne same laži poročal. Očitane nasilstva, ošabnosti in nesramnosti se tukaj nikjer ne nahaja, to je samo bedasta izmišljilja dopisuna.

Gospod Prosenik je pri občinstvu priljubljena oseba, ker vse pripozná, da je on posojilnici k velikemu, nepričakovanemu uspehu pripomogel, in ravno skozi to ima on za ta velik uspeh veliko zaslug, kar je gotovo hvale vredno in kar mora tudi njegov največi nasprotnik priznati.

Vse druge čenčarije v navedenemu članku „Slov. Naroda“ so gole laži in perfidno obrekovanje velezaslužnega gosp. Prosenika, temveč ker je občinstvo sploh zdaj veselo, da je zopet on krmilo posojilniškega delovanja v roke vzel. V ta namen tudi mi iz sreca kličemo: Bože vzmozi!

V Metliki, 28. junija 1886.

Ravnateljstvo in nadzorništvo prve dolenjske posojilnice.

Ferdinand Salloker,
ravnatelj.

Janez Kapelle,
prvomestnik.

*) Kdo ima prav, dopisovalec ali oporekovalec? Rado vedno Vredn.

*) Za „Poslano“ ne prevzame vredništvo druge odgovornosti kakor navadno.

Umrli so:

3. avgusta. Štefan Zupančič, nadlovčev sin, 7 mes., Poljanska cesta št. 49, ošpice.

4. avgusta. Herman Toman, dež. odbora očeja, 39 let, Stari trg št. 24, se je otroval.

V bolnišnici:

30. julija. Franc Čamerik, mizar, 22 let, jetika.

1. avgusta. Jovana Schneider, stražmeštrova žena, 41 let, jetika.

3. avgusta. Barbara Kamnar, gostija, 73 let, Marasmus senilis.

Tuji.

3. avgusta.

Pri **Matieu**: Weil, trgovec, iz Stuttgarta. — Grünberg, Raumann, Osterseitzer in Bernlochner, trgovci, z Dunaja. — Friderik Alber, c. k. nadporočnik, iz Kolina. — Jurij Cizmeg, knjigovodja, iz Gradea. — Jan. Vaterl, trgovec, iz Feldkirchena. — Janez Dolenc, c. k. poročnik mornarice, iz Zadra. — Ema Strudthof, zasebnica, iz Plunine. — Janez Piskar, župnik, iz Sv. Gore.

Pri **Stonu**: Löwenbein, Brömer in Mondolfo, trgovci, z Dunaja. — Otmar Matanovič, c. k. poročnik, iz Gradea. — Josip Kogej, dekan, iz Idrije. — Josip Bradamonte, c. k. uradnik mornarice, iz Vipave. — Vellussig, zasebnica, iz Fliča. — Josip pl. Kiepach, zasebnik, iz Križa. — Ant. pl. Fetič-Francheim, župnik, iz Prema. — Jernej Černe, učitelj, iz Vrhnike. — Dr. vitez Sandrinski, prvosednik; Hugo Dauch in M. Zamponi, zasebnika; Henrik Fenerelsen, trgovec; Alfred Withehen, c. k. podpolkovnik; Marija Gianetto, zasebnica, s hčerjo, iz Trsta. — Josip Mayer, inženir, iz Reke. — Franc Erjavec, profesor, z družino, iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jakob Kozmel, zasebnik, iz Arkana. — Ana Prossen, zasebnica, iz Trsta. — Schobert, zasebnik, s soprogo, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: Karl Bradamonte, zasebnik, iz Trsta. — L. Puneuch, učitelj, iz Colla. — Matija Perz, trgovec, s hčerjo, iz Kroepe.

Pri **Virantu**: Jakob Guuden, župnik, iz Turjaka. — Franc Gruden, zasebnik, iz Velikih Lašč. — Josip Klun in J. Laušin, posestnika, iz Ribnice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	736.70	+15.3	sl. vzh.	dež	
4. 2. u. pop.	737.44	+14.8	sl. vzh.	oblačno	7.4
9. u. zveč.	737.80	+13.1	sl. vzh.	oblačno	dež

Dopoludne je deževalo, popoldne černo vreme; ponoči je šel dež, jako hladno, na planinah je padel sneg. Srednja temperatura 41.4° C., za 5.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. avgusta

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl.	85 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86	60
4% avst. zlata renta, davka prosta	121	25
Papirna renta, davka prosta	102	15
Akcije avst.-ogerske banke	872	—
Kreditne akcije	281	40
London	126	05
Srebro	—	—
Francoski napoleond.	10	01
Ces. cekini	5	94
Nemške marke	61	85

DR. FRANC ZUPANC

preselil se je v Šelenburgove ulice štev. 3, I. nadstropje na levo (v Koslerjevi hiši).

Ordinira vsak dan dopoldne od 9 do 10 ure, popoldne od 2 " 3 "

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotračnicah knjižica:

Umetno ribarstvo.

Spisal

Ivan Franke.

3³/₄ pôle v 8° s podobami. Mehko vezana stane 50 kr.

Krasna domovina naša s svojimi potoki, rekami in jezovi je za umno ribarstvo tako ugodno ustvarjena, kakor ne kmalu kaka druga dežela. Sredstva in pota, kako isto pri nas urediti in upravljati, podaja čislani gospod pisatelj na jako umeven način v gori omenjeni knjižici. Leta bode vsakemu, ki ima srce in skrb za povzdigo narodnega blagostanja, dobro dolgo sredstvo, da se o tem predmetu pouči. Priporočujemo torej knjižico osebno veličestiti duhovščini, učiteljem in zemljiškim posestnikom, ker sva uverjena, da jo bodo z velikim zanimanjem prebrali ter iz nje črpali gotovo lepo korist.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotračnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

Sledečih molitvenikov, ki so zaradi svoje jako lepe vsebine zelo priljubljeni in med ljudstvom razširjeni, izšli so ravno kar novi iztisi ter so prodajajo po navedenih cenah, in sicer:

Družbene bukvice

za dekleta, ki so pri dekliški ali križevski družbi v Konjicah in tudi za druge pobožne ženske.

Spisal JOŽEF ROZMAN,

početni Konjiški nadžupnik.

Z dovoljenjem pred. Lavantinskega knezoškofijstva.

XI. natis.

(Lastnina Križevske družbe v Konjicah.)

Veljajo v usnji vezane 1 gld. 30 kr., v usnji z zlato obrezo 1 gld. 70 kr.

Kršanski junak

ali molitvene bukvice za slovenske vojake in sploh za katoliške mladenčce.

Spisal L. Jeran.

Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega knezoškofijstva.

II. natis.

Velja v pol-usnji 35 kr., v usnji 38 kr., v usnji z zlato obrezo 50 kr.

Kruh angeljski.

I. Molitvene bukvice. II. Pripravljalne bukvice na prvo sv. obhajilo.

Po slovenski pripravnal

P. Hrisogon M.

Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega knezoškofijstva.

II. natis.

Velja v pol-usnji pozlačen 40 kr., v usnji 42 kr., v usnji z zlato obrezo 65 kr. in v usnji z zlato obrezo pozlačen 75 kr.

Vse te trije knjige dobé se tudi še bolj dragoceno vezane ter so na prodaj pri

M. Gerber-ju v Ljubljani

in pri vseh knjigotračnicah. (1)

Turnske ure

izdeluje nove ter popravlja stare, kolikor je mogoče, po nizki ceni.

Vsem prečast. gospodom cerkvenim predstojnikom se za obilna naročila vljudno priporoča in obeta pošteno delo

Matija Lenart,

urarna na Mirni, Dolenjsko.

(1)

Izbran obseg nekterih posebno izbornih del bogoslovne književnosti.

Brandscheid, Die sociale Bedeutung der kathol. Kirche	—74
Brück, Lehrbuch der Kirchengeschichte	6.70
Brucker, Die geistlichen Exercentien des hl. Ignatius	1.35
Cerkeveni govornik slovenskega duhovstva za vse nedelje in zapovedane praznike skozi leto. I. tečaj	2.20
Chaignon-Mittertuzner, Betrachtungen für Priester oder: „Der Priester geheiligt durch die Uebung des Gebetes“. 5 delov	1.20
Deharbe-Schneider, Examen ad usum cleri	1.24
Dubois, Der praktische Seelsorger	2.17
Einspieler, Jedro katoliškega nauka	—80
— Krščanski nauk:	
Blagoslovila	—50
Varuj se hudega	—80
Stori dobro	1.60
Einspieler-Mraz, Šolske katekeze:	
za prvence	—40
za višji razred	1.20
Flis, Stavbinski slogi, zlasti krščanski, njih razvoj in kratka zgodovina z dodatkom o zidanji in popraviljanji cerkv. V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami	6.50
Knjigo imamo tudi v ličnih in solidnih vezih.	
Funk, Opera patrum apostolicorum, 2 zvezka	11.16
Gury, Compendium theologiae moralis	5.77
Jungmann, Theorie der geistlichen Beredsamkeit 2 dela	7.44
Keller, Hundert St. Antonius-Geschichten	—62
Kist, Exempelbuch für Priester u. Volk, 2 zvezka	5.20
Klofutar, Commentarius in epistolam s. apostoli Pauli ad Romanos	2.—
— Commentarius in evangelium s. Joannis	2.—
— " " s. Matthaei	2.—

Klofutar, Svete listne bukve katoliške cerkve ali razlaga in dejanska obravnava vseh listov, ki se berejo ob nedeljah in zapovedanih praznikih celega leta	2.—
Kosec, Krščansko katoliško naravoslovje	—80
— Spovednik in njegova služba	1.20
Melcher, Neunundneunzig Pastorationsbriefe an einen Pfarrer, 2 zvezka	3.72
Müller-Widemayr, Volks-Predigten, II. zvezek: Festtags-Predigten	2.40
Müller, Theologia Moralis, 3 zvezki	9.—
Rudiger, Geistliche Reden, I. zvezek	2.—
Scaramelli, Anleitung zur Ascese, 4 zvezki	10.54
Schäfer, Bibel und Wissenschaft	2.23
Scheeben, Herrlichkeiten der göttlichen Gnade	1.86
Schleimiger, Muster des Predigers	5.20
Schlör, Clericus orans atque meditans, vezano	1.50
Schmitt, Erklärung des mittleren Deharbe'schen Katechismus, 3 zvezki	9.30
Schneider-Lehmkuhl, Manuale sacerdotum. Ed. X. Schweitz, Theologia fundamentalis seu generalis. Ed. VII.	3.41
— Compendium theologiae dogmaticae. I/II. Ed. II.	4.—
Stöckl, Das Christenthum und die modernen Irrthümer	6.—
— Scto pismo stare in nove zarezze z razlaganjem poleg nemškiga, od apostolskega sedeža poternjeniga sv. pisma, ki ga je iz Vulgate ponemčil in razložil dr. J. F. Allioli, v 6 debelih zvezkov vezanih	2.79
Tappehorn, Verwaltung des Buss-Sakramentes	16.—
Thalhofer, Erklärung der Psalmen	2.48
Toussaint, Rette deine Seele	5.95
Vering, Lehrbuch des Kirchenrechtes, 2 zvezka	1.86
Zollner, Bibliothek für Prediger, 7 zvezkov	8.68
Zupančič, Duhovno pastirstvo I/IV.	21.08
	3.80

Prav tako nam je vedna skrb za točno izvrševanje naročil na knjige, ki niso tu omenjene, katere tudi na ogled in izbero jako radi pošiljamo. (5)

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani, stolni trg št. 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.